

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: 94. Fabel. Om piinlig Forhør udi Skoven.

Citation: Holberg, Ludvig: "94. Fabel. Om piinlig Forhør udi Skoven.", i *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 363. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960440000/facsimile.pdf> (tilgået 22. september 2021)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

ikkun mig raade: Jeg haver Venner, som kand befordre min Ansøgning. Han fik og Embedet ved Venners Recommendation, og tilligemed Tilladelse at holde en Vicarium, der kunde forrette Bestillingen, medens Principalen tog Indkomsterne.

*Fabelen lærer, at saadant er gangbart endogsaa blant Mennesker, hvorudover Embeder kaldes ikke meere Byrder men Brød og Beneficier.*

93. Fabel.

*Svar paa Biørnens Ansøgning.*

En Biørn, som længe havde været Medlem udi en Rett, søgte engang videre Forfremmelse, anførende til Motiv de mange Aar, som han havde siddet udi Retten; men saasom det var bekiendt, at han slet intet andet i all den Tiid havde gjort end at sidde, og at om noget Lem i den lange Tieneste var bleven svækket, maatte det heller være Rumpen end Hovedet, saa blev bevilliget, at han herefter maatte udi Retten sidde paa et dobbelt Hynde.

*Fabelen lærer, at adskillige Dommere have ikke andet at beraabe sig paa, end deres mange Sedes.*

94. Fabel.

*Om pijnlijk Forhør udi Skoven.*

Naar Dyr, der havde bedrevet Misgjerninger, som de ikke vilde tilstaae og bekiende, søgte man at udpresse Sandheden ved pijnlijk Forhør, men saadanne, som ingen Overeensstemmelse havde med de Piine-Benke, som bruges udi menneskelige Societeter: En Geedebuk, for Exempel, blev indsluttet nogle Dage udi et trangt Værelse, en Skade blev paalagt Taushed, en Ræv blev dømt til at staae bunden blant feede Giæs, som han ikke kunde naae, en Hane blev forbuden at gale om Morgenens, og andet deslige, og siges der, at samme Prøver have havt lige saa store Virkninger blant Dyr, som Piine-Benke blant Mennesker.

MORALSKE FABLER

*Fabelen lærer, at Straf kand varieres, og indrettes efter Menneskers Hoved-Passioner, at man kand drive en Hollænder til Bekiendelse ved at nægte ham Røgtobak, en Moscovitisk Bonde ved at forbyde ham Brændeviin, en Franzose ved at paalægge ham Taus-hed, en Dansk ved at forbyde ham at æde Smør indtil han bekiender.*

95. Fabel.

*Rævens Raad til Beveren.*

En Bever havde længe staaet i Tieneste hos en anden fornemme Bever. Hans Medtienere vare imidlertid een efter en anden bleven forfremmede, men han stod stedse tilbage udi samme Post: Han besværgede sig blant andre Dyr derover, særdeles for en Ræv. Ræven spurte om hvad Aarsaa lykkelig, at han fik ham optrokken, skjønt halvdød see mod ham alleene. Beveren svarede: Der haver ingen Tiener været, som min Herre meer elsker end mig. Det er just U-lykken, sagde Ræven. Jeg veed intet andet Raad for dig, end at du herefter gjør dig ved din Opførsel ligesaa forhadt, som du tilforn haver været elsket. Beveren efterfulgte hans Raad, og fandt inden kort Tiid Nytten deraf: Thi saasom Herren merkede, at han ikke var meer tient med ham, skildte han sig paa en god Maade med ham.

*Fabelen lærer, at mange Tieneres Forfremmelse hindres ved Herrens alt for store Kiærlighed: Og at de stedse maa blive udi Trældom, efterdi man vil ikke miste dem.*

96. Fabel.

*Twistighed mellem Dyr af begge Kiøn.*

Een heftig Huus-Twistighed reysede sig engang mellem tvende Ægte-Fæller, nemlig en Leopard og en Leopardinde. Begge af dem tilegnede sig Herredom. Leoparden beraabte sig paa den Ret, som alle af hans Kiøn efter Na-